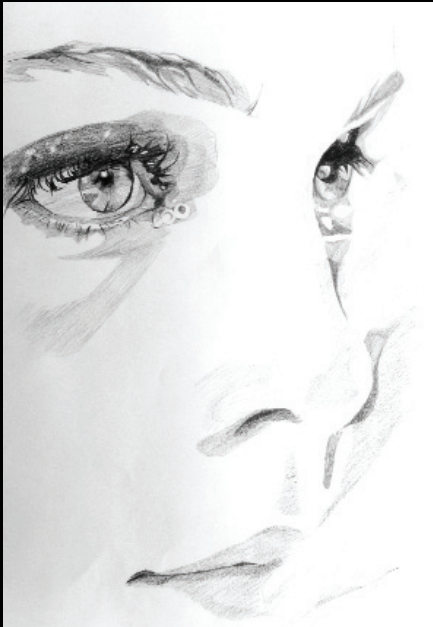

4@t*

Շատերի կարծիքով ինտերնետը անիվից հետո մարդկության ամենամեծ գյուտն է։ Ինչու՞ եւ ինչու՞ վ է այն կարեւոր։ Նախ եւ առաջ իր ինքնությունը սիմուլացիայի հնարավորությամբ։ Վիրտուալ տարածքը այն աշխարհն է, որտեղ անհատը կարող է լինել այնքան ազատ, որքան կցանկանա։ Նա ազատ է փոխել ապրելու վայրը, ժամանակը, սեռը, մաշկի գույնը։ Ինքնության այս սիմուլացիաների հիմքում ընկած է ինքնաճանաչողությունն ու ինքնաբացահայտումը, որի վրա էլ կառուցվում է գլոբալացման դարաշրջանի անհատի նոր ինքնությունը։ Ինքնություն. որը բացահայտելով մարդկային հնա-րավորությունների անսահման տիրույթները, ստեղծում է ետադյունաբերական աշխարհի նոր առաա-պելներ։

«4@t» նախագիծը երեք արվեստագետների համագործակցության արդյունք է, որոնք միասին մտածել են ստեղծագործության բեման, գրել են սցենարը եւ ասեն մեկը յուրովի մեկնաբանել այն։ Սցենարի ստեղծման համար խրատ են կանդիսացել ինտերնետային չաթերը եւ ֆորումները։ Չաթը դիտարկվել է գրական մի ժանր, որի բովանդակությունը ստեղծվում է խմբակային համագործակցության արդյունքում։ Սյուրռեալիստական խաղ էի-շեցնող այս նաճակագրությունը կոմիքսներով իլուս-

David Kareyan, Curator
Lusine Khandilyan, Assist. Curator

Many are of the opinion that after the wheel internet is the biggest invention of the mankind. Why is it important and for what? First and foremost it is for its capability of simulating identity. The virtual space is the world where one can be as free as desired. Here, one is free to change place of residence, time, gender and color of skin. At the foundation of these simulations of identity lay self-awareness and self-discovery. The new identity of the man of the globalization era is built on this foundation. This, by exposing boundless domains of human potentials creates new legends of the post-industrial world.

“4@t” project is product of three artists’ collaboration, who, together, came up with the theme of the work, wrote its “screenplay”, and each interpreted it in his or her unique way. Internet chats and forums have been the stimulus for creating the screenplay. Chat has been considered a literary genre, the content of which is the product of group collaboration. Artists Lusine Khandilyan, Angela Karapetyan and Gor Engoyan, have illustrated this surrealist-looking play with comic strips. They have adopted different means of self-expression. Lusine’s drawings bring together the

Անջելա Կարապետյան / Angela Karapetyan

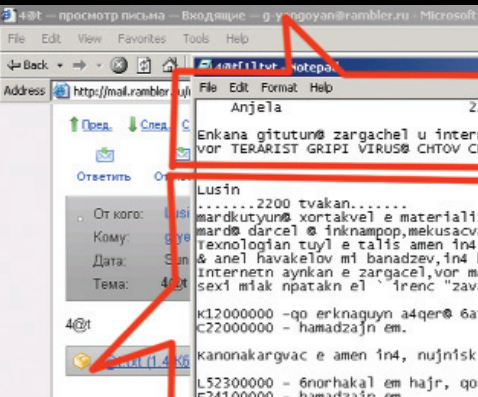
տրացրել են արվեստագետներ՝ Լուսինե Խանդիլյանը, Անժելա Կարապետյանը եւ Գոր Էնգոյանը։ Նրանք նախընտրել են ինքնաարտահայտման տարբեր միջոցներ։ Այսպես, եթե Լուսինեի գծանկարները ավանդականի է նոր տեխնոլոգիաների համակցում են, իսկ Անժելայի ինստալացիան երկչափ մակերեսը եռաչափով ծավալով փոխարինելու ձգտում, Գորը այդ ամենը վերածել է կոնցեպտուալ ինքնաանդրադարձի։ Պատկերելով բե ինչպես ենք մենք մտածում մտածելու մասին՝ Գորը կարծես թե եզրափակում է ապագայով անհանգստացած կոմիքսի հերոսուհու հիացմունքն ու սարսափը բնության հանդեպ իշխանության մեծացումից։

Դավիթ Կարեյան, համադրող
Լուսինե Խանդիլյան, օժ. համադրող

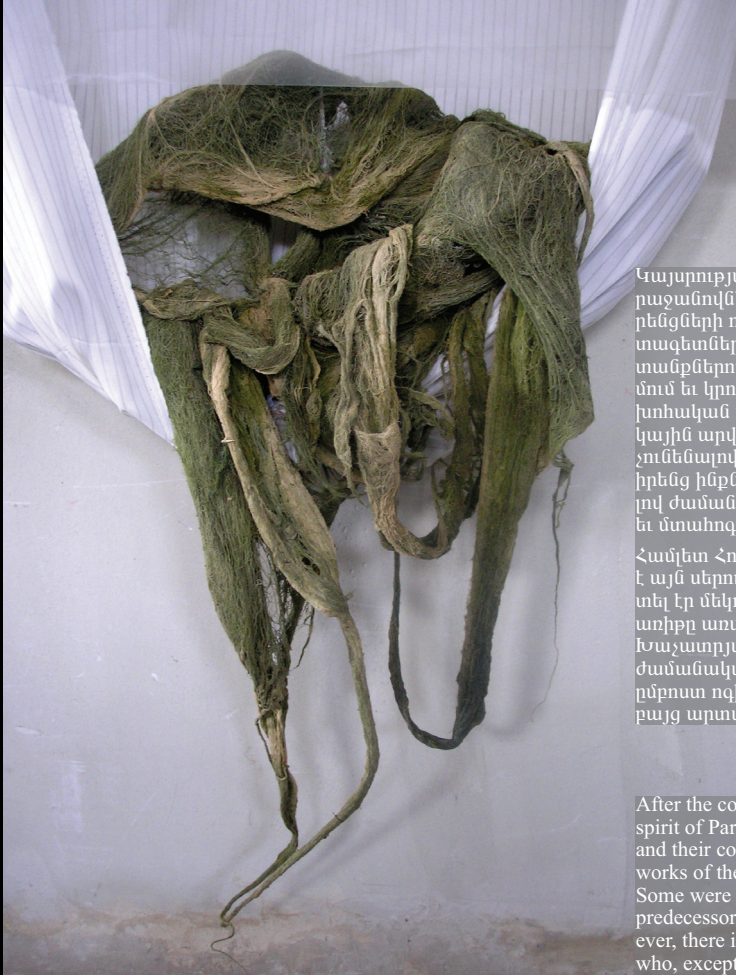
* Ինտեռնետի տիրույթում հայերենով «chat» արտահայտությունը լատինական այբուբենով գրելու համար «4»-ը գործ է անվում «ch»-ի եւ «@» նշանը ա-ի (ինչպես ինչու՞մ է chat բառում) փոխարեն։ Իսկ «ք» տառի համար գործ է անվում լատինական այբուբենի «t» տառը։

traditional and the new technologies, while Angela’s installations are attempts of transforming two-dimensional surfaces to three-dimensional volumes. Gor, on the other hand, has turned all of these into a process of conceptual self-reflection. By picturing how we think about thinking. Gor seems to conclude with admiration and horror of the comic-book heroine, who is concerned for the future, for ever-increasing domination of rulers over the nature.

* In the realm of internet when one wants to write “chat” in Armenian text with Latin letters “4” stands for “ch”, @ stands for “a” (as pronounced in chat), and “t” in Armenian is the same as “t” in the Latin alphabet.

Գոր Էնգոյան / Gor Engoyan

Համլետ Հովսեփյան / Hamlet Hovsepian

After the collapse of the Empire the spirit of Parajanov, Kotchar, Charents and their cohorts carried over in the works of the new generation of artists. Some were part and carriers of their predecessors’ art of the dissent. However, there is also a generation of artists who, except intellectually, were detached from the past and built an identity fed by burning anxieties and concerns of the time. Hamlet Hovsepian represents the generation who knew, worked in seclusion, and flourished when opportunity occurred. Tigran Khachatrian, on the other hand, is a product of the new era. A rebellious soul who learned intellectually, but produces intuitively...

Տիգրան Խաչատրյան / Tigran Khachatrian

Ավելի առողջ, ուրախ, արդյունավետ...

Հայկական արվեստն իր ծագումով, որքան ինքնածին, նույնքան էլ համամարդկային է։ Մենք իրավունք ունենք Արշիլ Գորկուն համարել 20-րդ դարի հայ արվեստի նորարարության ներկայացուցիչ, բայց, միևնույն է նա պատկանում է ամերիկյան մշակութային միջավայրին։ Նրա ստեղծագործությունը արարվել է մեկ այլ մշակույթի գեղագիտական խառնարանում, կենսադաշտում։ Այսպես, նախորդ հարյուրամյակի ընթացքում հայկական մշակույթի պատմությունը ստեղծած ամուճների պատկանելիությունը, ըստ էության, իր խորքային բաղկացուցիչում կրում է մեր ժողովրդի պատմության, կամ ներքին, կամ արտաքին ազդեցությունների հետքն ու հետևանքը։ Մտավորական մտքի արտագաղթն ու ներգաղթը եւ նրանցից բխող փոխկապակցությունները ինքնաբերաբար հիմք են հանդիսացել հայ ժամանակակից արվեստի համամարդկային զարգացմանը։

Միս թե ինչպե՞ս ցանկություն առաջացավ Հայաստանի ժամանակակից արվեստը ներկայացնել Քամյար Քոջուրիի «**Ավելի առողջ, ուրախ, արդյունավետ...**» կարճ կինոնկարով։ Ոչ միայն՝ որովհետեւ խոսակցություն է ծավալում ժամանակակից՝ տեխնոզեն, աուդիովիզուալ, տեղեկատվական խառնաշփոթում, անընդիստ կապի ու հաղորդակցության թափում հայտնված մարդու ներքին անբավարարվածության մասին։ Նաև, որովհետև այս ստեղծագործությունը, որքան էլ հարցականի տակ է առնում առաջադիմությունը, միևնույն ժամանակ գովերգում է այդ նույն տեխնոզենիսիդը, որպես անխոսափելի իրողություն։ Նա կինո ստեղծագործության արարման սահմանագիծը ուղիղ կապով նույնացրել է ընթացող ժամանակին։

Եթե Լյումենները ստեղծեցին պատկերի միջոցով ժամանակի շարժումը ժապավենի վրա վավերազրելու միջոցը՝ կինոխցիկն ու կինոժապավենը, Քամյարն իր մեկ րոպե կինոնկարի համար բացառեց կինոժապավենից մինչև վիդեո ու թվային այլ մակերեսների անհրաժեշտությունը, և իրականությունը վավերազրեց համա-կարգչի անսահման հիշողության մեջ, առաջարկելով կինո-ստեղծագործության նոր միջոցի, կրիչի նոր նախադեպ։

Այս փորձը, այն պարագան չէ, երբ որևէ եղանակ օգտվում է համակարգչի ներսում, ծրարավորողի կողմից նախապես նախագծված գործիքներից ու ստեղծում որևէ իտրինվաժքի թվայնացված վերարտադրությունը։ Այստեղ իրենց տեխնոզեն շրջափ զարգացման պատմությունն են ապրում մի բանի արվեստի տեսակների՝ ֆոտո, կինո, TV, վիդեո, համա-կարգիչ, փոխազդեցությունները։ Այստեղ համակարգիչը ստացել է թե կրիչի, և թե վավերագրող-ցուցադրողի ֆունկցիան, այդպիսով բացառելով մինչ այդ օգտագործվող բոլոր միջոցների անհրաժեշտությունը։ Այսօր, կինո, TV, վիդեո արվեստագետների համար բանավեճը առարկա է կրիչը՝ այն մակերեսը, որի վրա արտաստվում է պատկերն ու որից վերարտադրվում է դիտման ժամանակ։ Ի՞նչ նյութի վրա է կատարվում ստեղծագործությունը։ Քամյարի առաջարկն աննյութական է։ Դա իրականության արտաբանումն է թվի ու թվային հիշողության ծավալներում։ Դա, Լյումենական գյուտի՝ ժապավենի արտաբանումն է թվային հիշողության մեջ, որպես ստեղծագործության չշրջափվող, անմարմին կրիչ։

Գագիկ Դազարե

Համակարգիչները հեշտացրել են մեր առօրյա աշխատանքը, բայց արդյոք մեր կյանքը ավելի երջանիկ ու արդյունավետ են դարձրել։ Ամեն օր մենք ստանում ենք հարյուրավոր անկետք էլեկտրոնային մամուլներ, ժամեր ենք ծախսում չաթ անելով, քաշում դրեր, որոնք այդպես էլ չենք կարդում։ Ունենք անսահման պոռնո սայթեր նախելու հնարավորություն, ժամանակ ենք ծախսում վիրուսներ ու բազիր մաքրելով։ Մն՞ում է արդյոք ժամանակ, երջանիկ կյանք ապրելու և ավելի «արդյունավետ» լինելու համար։

Քամյար Քոջուրի

Fitter, Happier, More Productive...

Armenian art by its origin is as much global as it is indigenous. We have the right to consider Arshile Gorky representative of Armenian 20th Century contemporary art, but nonetheless he belongs to the environment of American culture. His art has been created in the aesthetic milieu and atmosphere of a different culture. Thus, the association of individuals who have molded Armenian culture of the past century, in essence, deep inside, bears traces and impacts of the influence of our people’s internal and external history. Exodus and repatriation of intellectuals and their ensuing interaction have inevitably served as the foundation for global development of Armenian contemporary art.

This is how the idea of representing Armenian contemporary art by Kamyar Kojuri’s “**Fitter, Happier, More Productive...**” short film came about. This is not only because it stimulates discussion about man’s internal discontent from unending chaos of communication in the contemporary technological, audio-visual, information technologies’ mish-mash, but also because this work as much as it questions progress, praises this very technological phenomenon as unavoidable reality. By direct association he made the boundaries of the creative process of cinema identical with contemporary trends .

If Lumens created the camera and film—the means of recording movement of time by image—Kamyar excluded the imperative of using film,

video and other digital technologies for making his one minute film. He recorded the reality in the unlimited memory of the computer, and set the precedence for a new means of making cinema by introduction of a new carrier.

This is not the case where an artist, using predetermined tools within the computer, produces a digital image of his or her creation. Here, the interaction of several modes of art: photo, cinema, TV, video and computer, live the history of their technological chain of development.

Here, the computer has assumed functions of the carrier as well as the documenting presenter. It has excluded the necessity of using all of the means used in the past. Today for artists of cinema, TV, and video the subject of debate is the carrier: The plain on which the image is recorded and regenerated for screening. Where is the work located? Kamyar proposes a non-material location. It is abstraction of reality in the domain of digits and digital memory. It is abstraction of the invention of the Lumens—the film—within digital memory, as a non-touchable, bodiless carrier.

Gagik Ghazareh

Computers have facilitated our daily jobs, but have they really made us happier and more productive? We receive hundreds of junk mails every day, we spend hours chatting, we download documents we never read, we have unlimited access to pornography, we spend a lot of time debugging and removing viruses from these machines. Is there any time left for living a happy life and being more “productive”?

Kamyar Kojouri

Դիանա Հակոբյան / Diana Hagopian

Դիանա Հակոբյանի աշխատանքները մեղիտա-տիվ բնույթ ունեն եւ արտահայտում են արժեքների սինվոլիկ փոխանակություններ։ Նրա վիզուալիստանքը իր նախկին ստեղծագործությունների պես ի ցույց է դնում կնոջ ազատությունը, որը մեծ ջանքերով նվաճվել է խորհրդային միության տարիներին։

Ի տարբերություն ԽՍՀՄ-ը ուղղակի բնադատող կամ կարոտող արվեստի ստեղծագործությունների Դիանայի վիզեռները կարծես մեկ առ մեկ թըվարկում են այն բոլոր արժեքները, որոնք կինը ձեռք է բերել վերջին հարյուրամյակի ընթացքում։ Վիզեռ-ինստալացիայում հեռուստացույցից-հեռուստացույց տեղափոխվող ոտքերը՝ առաջին հայացքից խորհրդանշում են ազատ տեղաշարժման քաղաքացիական իրավունքը։

Դիանան բարդ երևույթներին պարզ բացատրություն տալով մեզ հաղորդակից է դարձնում իր միատիկական փորձին, որպիսիները պատմության ընթացքում անընդհատ անտեսվել ու ճնշվել են։

CITY No. 12345678

Civic society is directly related to the city. City is where civilized people live.

As from the appearance of a person, much can be learned about the society from the images of the city. What are we and our city? Does the prevailing politics contribute to creation of a civil society?

Tigran Arakelyan numbers stones of old buildings to be reconstructed at the same place or somewhere else. Supposedly futuristic buildings of the Northern Avenue are already in the past. Together with the buildings Tigran has numbered everything which is in or around them.

Following on the theme of urbanism Armen Hagopian presents buildings' black-and-white photos, which seem to be past memories aspiring to come true. A sense of the past being absolute is borne from criticism of our careless treatment of our own selves. By his

Տիգրան Առաքելյան / Tigran Arakelyan

ԲԱՂԱՔ No: 12345678.....

Քաղաքացիական հասարակությունը անմիջականորեն կապվում է քաղաքի հետ։ Քաղաքը այն վայրն է ուր ապրում են քաղաքակիրթ մարդիկ։ Ինչպես մարդու արտաքինից դատելով, այնպես էլ քաղաքի արտաքին տեսքից, շատ բան կարելի է ասել այդտեղ բնակվող հասարակության մասին։ Ինչպիսին ենք մենք եւ մեր քաղաքը, արդյո՞ք այսօրվա քաղաքականությունը նպաստում է քաղաքացիական հասարակության ստեղծմանը։

Տիգրան Առաքելյան։ Անցյալից մնացած շենքերը համարակալվում են, որ վերականգնվեն նույն կամ մեկ այլ վայրում։ Այազայի հավակնություն ունեցող հյուսիսային պողոտայի շենքերը այլևս անցյալում են։ Պողոտայի հետ միասին Տիգրանը համարակալել է այն ամենը, ինչը գտնվում է նրանց մեջ կամ նրաց շուրջ։

Արմեն Հակոբյանը շարունակելով քաղաքաշինության թեման մեզ է ներկայացնում շենքերի սեւ ու սպիտակ լուսանկարներ, որոնք կարծես մարմնավորման ձգտող անցյալի հուշեր լինեն։ Անցյալի այդ բացարձակեցումը ծնված է ինքներս մեր հանդեպ ունեցած անփութ վերաբերմունքի բննադատությունից։ Արմենը իր «գորշ» լուսանկարներով շարունակում է Տիգրանի միտքն ու ավելացնում, որ խորդանոց նետած անցյալը ավելի կարեւոր է քան անընդհատ բացակայող ապագան։

Երկու երիտասարդ արվեստագետների աշխատանքները նման են հնաբանության՝ քարերի համարակալում, շինությունների փաստագրական լուսանկարում, քաղաքի ճարտապետության կերպարանավորության ու նրա մշակութային, հասարակական եւ քաղաքական կյանքի տատանումների վավերագրություն, որը վերածվում է մի յուրահատուկ արխիվի։

Արմեն Հակոբյան / Armen Hagopian

“dark” photos Armen continues Tigran’s thought and adds that the past thrown in the storage is more important than continuously absent future.

Works of these two young artists are like archeologists’ work, consisting of numbering the building stones, taking snapshots of the buildings, documenting transformation of architectural, cultural, social and political environment, culminating in a unique archive.

Diana Hagopian’s works have meditative nature with symbolic exchange of values.

Her videos, as her older works, represent women’s emancipation, which has been achieved during the soviet years by enormous effort.

In difference with works directly criticizing the USSR or “longing” for it, Diana’s videos seem to list all of the achievements women have had during the past century. In this video-installation feet moving from one monitor to the other seem to symbolize the civic right of freedom of movement.

By providing simple explanations to complex phenomena, Dian conveys to us her mystical experiences, which have been continuously ignored and depressed in the span of history.

Սովորաբար յուրաքանչյուր ցուցահանդես կազմակերպվում է մի համադրողի միջոցով, որը որոշում է ցուցահանդեսի թեման, ընտրում է ցուցահանդեսում ներկայացվող աշխատանքները, «կախում» է ցուցահանդեսն ու գրում ցուցահանդեսի կատալոգի տեկստը։ Համադրողը լիարժեք պատասխանատվություն է կրում ցուցահանդեսի գեղարվեստական որակի եւ մակարդակի համար։

Արտերկրում մտահղացվել է մի հետաքրքիր տարբերակ վերոնշյալ ընդունված կարգին, որը կոչվում է «Համադրողների ընտրություն» (Curators’ Choice)։ Այս պարագայում ցուցահանդեսը կազմակերպողը որոշում է ցուցահանդեսի թեման եւ վարում կազմակերպչական աշխատանքները, իսկ համադրողները, իրարից անկախ, ներկայացնում են իրենց ընտրած աշխատանքներն ու իրենց ընտրության տրամաբանությունը։

«Համադրողների ընտրություն» ցուցահանդեսը իրարից անկախ նախագծերի համակըցում է, որը նպատակաուղված է ցուցադրելու ցուցահանդեսների փոխհարաբերությունը եւ համադրողական պրակտիկաի տարբերությունները։

Այսպիսով այցելուին առիթ է ընձեռվում խորանալ մոտեցումների եւ մեկնաբանությունների մեջ եւ խնդիրները տեսնել հարաբերական պայմաններում եւ ավելի լայն համայնապատկերում։ Մի հանգամանք որը սակավ է եւ քիչ հնարավոր մեկ համադրողի դեպքում։

ԴՓԱԿ-ը այս տարի որոշեց փորձել այս մտահղացման իրականացումը։ Ցուցահանդեսի թեման որոշվեց «Ժամանակակից արվեստը Հայաստանում»։

Այս նախագիծը հետեւում է նաեւԴՓԱԿ-ի ընդհանրական ռազմավարությանը՝ միշտ աչալուրջ հայացք նետել հայկական մշակույթային համայնապատկերին, փորձել ակտիվ պահել ստեղծագործական միջավայրը, պայքարել անընդհատ ուժեղացող եւ անհաղթահարելի թվացող շուկայականության դեմ, եւ կարեւորագույնը՝ հայտնաբերել եւ զարգացման առիթ ընձեռել երիտասարդ եւ սկսնակ արվեստագետներին։

Հրավիրվեցին Երեւանում աշխատող համարյա բոլոր համադրողները, որոնցից միայն այս ցուցահանդեսում մասնակցողները ընդունեցին մարտահրավերը՝

Դավիթ Կարեյան, օժանդակ համադրող՝ Լուսինե Խանդիլյան
Գագիկ Դազարե, օժանդակ համադրող՝ Վահրամ Ակիմյան
Էդուարդ Պալասանյան, օժանդակ համադրող՝ Էդուարդ Թադեոսյան
Սոնիա Պալասանյան, օժանդակ համադրող՝ Արփա Հակոբյան

Usually every exhibition is organized by a curator, who decides on the theme of the exhibition, makes selection of art to be exhibited, “hangs” the works and writes the text for the catalogue. The curator has the full responsibility of the artistic quality and standard of the exhibition.

Internationally an interesting alternative approach has been devised, which is called “Curators’ Choice” whereby the organizers determine the theme and conduct organizational chores of the exhibition, and several curators, independent of each other present their selection of art and the concept of their selection.

“Curators Choice” is conglomeration of independent projects, which is intended to show the interrelation between exhibitions and differences of diverse curatorial approaches and practices.

Viewer is given the opportunity of delving in differing approaches and interpretations, and viewing issues relative to one-another, on a wide landscape. Such condition is seldom, if ever, in the case of a single-curator exhibition.

This year the Armenian Center for Contemporary Experimental Art (NPAK in Armenian acronym) has decided to try this concept in Armenia. The theme has been decided to be “Contemporary Art In Armenia”.

This project follows the general tenet of ACCEA/NPAK, which consists of casting vigilant view over state of cultural landscape in Armenia, trying to keep creative environment active, fighting against continuously growing and seemingly overwhelming commercialization of culture, and most importantly, discover young and aspiring talents and provide them opportunities for growth and development.

Most of the practicing curators in Armenia were invited to take part in this exercise. Only the ones presented in this exhibition took up the challenge:

Edward Balassanian, Edward Tadevossian, Assistant Curator
Sonia Balassanian, Arpa Hagopian, Assistant Curator
Gagik Ghazareh, Vahram Akimyan, Assistant Curator
David Kareyan, Lusine Khandilyan, Assistant Curator

Partial sponsor/Մասնակի հովանավոր

Media sponsors/ԶԼՄ հովանավորներ

YEREVAN GUIDE

Media sponsors/ԶԼՄ հովանավորներ

ՀԱՄԱՌՈՐ ՈՐԵՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻ ԱՐՎԵՍՏՐ ԲԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ C Contemporary Art CURATORS' CHOICE In Armenia

դեկտեմբեր/december 19, 2008 - հունվար/january 31, 2009

